Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Відділення поліції № 2 Чугуївського районного управління поліції
Головного управління Національної поліції в Харківській області

24.02.2026

м. Харків, 2026

І. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 24.02.2026 групою НПМ здійснено відвідування Відділення поліції № 2 Чугуївського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області (далі –ВП № 2, Відділення поліції).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Сібільова Олена Вікторівна, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Харківській області (керівник групи НПМ);

Тупіков Максим Олександрович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Герман Катерина Юріївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Романова Анастасія Євгеніївна, представник громадської організації.

Відвідування відбулося у присутності полковника поліції начальника ВП № 2 Калгана Павла Васильовича, чергового ВП № 2 Спасьонова Віталія Вікторовича.

Начальник Відділення поліції № 2 Чугуївського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області – полковник поліції Калган Павло Васильович.

Членам групи НПМ забезпечено безперешкодний доступ до всіх приміщень ВП та ознайомлення з необхідною документацією.

Попереднє відвідування установи групою НПМ не здійснювалось.

ВП № 2 є структурним підрозділом Чугуївського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області та здійснює повноваження в межах Зміївської територіальної громади. Розташоване за адресою: вулиця Донецька, будинок 26, місто Зміїв, Чугуївського району, Харківської області.

У вестибюлі розміщується пост чергового, що забезпечує пропускний режим і здійснює реєстрацію доставлених, запрошених і відвідувачів.

Доступ до приміщень Відділення поліції здійснюється після реєстрації громадян у журналі обліку доставлених, відвідувачів і запрошених (фото 2).

На стінах вестибюлю наявні інформаційні стенди з інформацією про керівництво органу, графік прийому, з іншою довідковою інформацією від Національної поліції, інформацією про можливість звернутись до Уповноваженого Верховної Ради з прав людини тощо (фото 3).

На першому поверсі розташовані приймальня громадян (фото 4) та кімната для проведення слідчих дій (фото 5).

В установі ведеться журнал інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги, журнал єдиного обліку заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події, журнал приймання-здавання чергування, журнал реєстрації надання домедичної допомоги особам, які перебувають в органі (підрозділі) поліції, журнал обліку доставлених, відвідувачів та запрошених з дотриманням вимог Інструкції з організації діяльності чергової служби в Національній поліції України, затвердженої наказом МВС України від 23.05.2017 № 440 (фото 6).

Згідно записів у журналі інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги в 2026 році Відділенням поліції здійснено 7 повідомлень центру надання безоплатної правничої допомоги про факти затримання осіб підозрюваних у кримінальному правопорушенні. Остання звірка з центром надання безоплатної правничої допомоги щодо кількості переданих та зареєстрованих повідомлень про випадки затримання осіб за вчинення правопорушень проводилась 5 січня 2026 року.

Під час відвідування затриманих, доставлених, запрошених і відвідувачів у приміщенні ВП № 2 не перебувало.

Групою НПМ оглянуто службові кабінети ВП №2, предметів, які можуть бути застосовані для катування чи психологічного тиску не виявлено.

Вхідні двері службових кабінетів обладнані номерними табличками із зазначенням підрозділів, посад і прізвищ співробітників.

При вибірковому опитуванні працівників ВП №2 встановлено їх обізнаність зі змістом статті 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та статті 28 Конституції України щодо заборони катувань та нелюдського поводження.

У приміщенні чергової частини зберігається перелік закладів охорони здоров’я, де впроваджена замісна підтримувальна терапія та універсальна аптечка, що містить необхідні ліки та засоби для надання домедичної допомоги (фото 8).

Скарги від затриманих осіб на умови тримання чи неналежне поводження на адресу установи протягом 2025-2026 років не надходили.

Факти заподіяння тілесних ушкоджень або насильницької смерті затриманим відсутні.

ІІ. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування або нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, частина 1 статті 28 Конституції України).

1. У порушення підпункту 1 пункту 1 розділу VII Інструкції з організації діяльності чергової служби в Національній поліції України, затвердженої наказом МВС України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція), у приміщенні

ВП № 2 наявна 1 кімната для затриманих, проте вона не функціонує у зв'язку із невідповідністю вимогам національних та міжнародних стандартів.

За інформацією наданою керівництвом затримані особи до кімнати не поміщуються, а направляються до ІТТ № 3 Головного управління Національної поліції в Харківській області. Про що свідчить відсутність записів про поміщення осіб до кімнат для затриманих у журналі обліку осіб, яких поміщено до кімнати для затриманих Відділення поліції.

Водночас слід зазначити що поміщенню до кімнат для затриманих підлягають не лише особи, затримані за кримінальні правопорушення, а й громадяни затримані в адміністративному порядку та інші примусово доставлені особи. За таких обставин ці громадяни без наявної необхідності їх поміщення до ІТТ можуть утримуватись у службових кабінетах або інших приміщеннях не пристосованих для відносно тривалого утримання громадян.

На даний час заходів щодо відновлення функціонування та приведення умов утримання в зазначеній кімнаті до вимог національних та міжнародних стандартів не вжито. Перебування затриманих осіб у відділі поліції без поміщення їх до кімнат тимчасового затримання може призводити до утримання їх в умовах несвободи під контролем працівників поліції у непередбачений законом спосіб, незабезпечення необхідним харчуванням, питною водою, вільним доступом до туалету тощо.

Порушення права на охорону здоров'я (стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 12 Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права, стаття 13 Європейської соціальної хартії, стаття 49 Конституції України, статті 18, 23 Закону України «Про Національну поліцію»).

2. Відповідно до пункту 14 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» визначено, що поліція відповідно до покладених на неї завдань вживає всіх можливих заходів для надання домедичної допомоги особам, які постраждали внаслідок кримінальних чи адміністративних правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їхнього життя чи здоров'я.

У порушення положень частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115, всього 2 з 94 працівників ВП № 2 пройшли підготовку щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги та отримали відповідне посвідчення.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України, стаття 213 Кримінального процесуального кодексу України, Інструкції та Порядку інформування центрів з надання

безоплатної вторинної правової допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 №1363).

3. У порушення вимог пункту 17 розділу VI Інструкції з організації діяльності чергової служби в Національній поліції України в установі не обладнано кімнату для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками. У зв'язку з чим такі побачення проводяться в кімнаті для слідчих дій, де постійно ведеться відеоспостереження та здійснюється аудіофіксація.

4. У порушення вимог підпункту 3, пункту 10 розділу VI Інструкції та Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги (далі – Центр), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 №1363, повідомлення центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги про факти затримання здійснюється з порушенням в частині негайного повідомлення центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги про факти затримання особи.

Порушення прав осіб з інвалідністю (Конвенція про права осіб з Інвалідністю, Інклюзивність будівель і споруд ДБН В.2.2-40:2018).

5. Вхідна група до Відділення поліції не облаштована для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (фото 1).

6. У приміщенні Відділення поліції відсутня санітарна кімната для використання особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення.

Порушення права на життя (стаття 27 Конституції України, стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод)

7. В контексті захисту права на життя осіб, які перебувають в місцях несвободи в умовах дії воєнного стану на державу покладаються додаткові обов'язки. Зокрема, вжиття заходів до своєчасної евакуації утримуваних осіб в безпечні місця у випадку наближення лінії фронту до місця несвободи, а також створення умов для захисту утримуваних від дальніх засобів ураження (ракет, ударних безпілотних літальних апаратів тощо) шляхом обладнання/побудови захисних споруд придатних для мінімального тимчасового укриття утримуваних осіб та персоналу у випадку оголошення повітряної тривоги, а також забезпечення своєчасного укриття у цих спорудах утримуваних осіб та персоналу. Нові вимоги ГБН В.2.2-00032684-001:2023 «Об'єкти для утримання (розміщення, поміщення) осіб» (Розділ 12), затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 29 грудня 2023 р. № 1091 (далі - ГБН В.2.2-00032684-001:2023), передбачають вбудовані захисні споруди цивільного захисту з можливістю укриття 100 % утримуваних осіб та працівників, які можуть одночасно перебувати на об'єкті для утримання (розміщення, поміщення) осіб відповідно до режиму роботи закладу у найбільш чисельну зміну.

Так, у ВП №2 відсутнє укриття для персоналу, відвідувачів та затриманих осіб на випадок оголошення сигналу «Повітряна тривога», найближче укриття знаходиться у поліклінічному відділенні КНП «Зміївська центральна районна лікарня» (фото 7).

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Головному управлінню Національної поліції України у Харківській області:

1.1. Організувати належний розгляд даних рекомендацій. Забезпечити дієвий контроль за станом усунення зазначених порушень прав людини, а також причин і умов що їм сприяють.

Відділенню поліції № 2 Чугуївського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області:

1.2. Вжити заходів щодо відновлення функціонування у Відділенні поліції кімнати для затриманих.

1.3. Організувати навчання для працівників Відділення поліції з питань надання домедичної допомоги.

1.4. Вжити заходів спрямованих на облаштування у приміщенні установи кімнати для конфіденційного спілкування затриманих осіб із захисниками.

1.5. Вжити заходів щодо вчасного інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

1.6 Вжити заходів щодо обладнання укриття у Відділенні поліції згідно вимог ДБН.

1.7 Вжити заходів щодо створення належних умов доступу маломобільних груп населення до приміщень Відділення поліції.

Додаток: фототаблиця на 4 арк.

Керівник групи НПМ
Представник Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини
у Харківській області **Олена СІБІЛЬОВА**

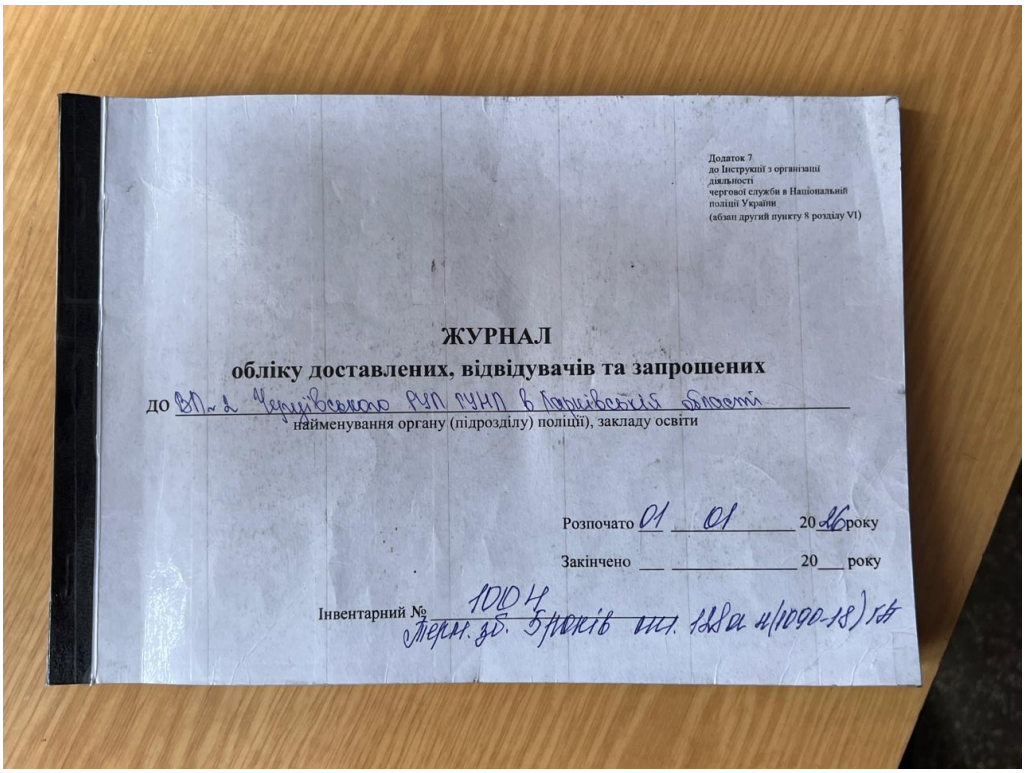
Додаток

ФОТОТАБЛИЦЯ ДО ЗВІТУ

Фото 1.

Фото 2.

Додаток 7
до Інструкції з організації
діяльності
чергової служби в Національній
поліції України
(абзац другий пункту 8 розділу VI)

ЖУРНАЛ
обліку доставлених, відвідувачів та запрошених

до ВП №1 Чугуївського РУП ГУНП в Харківській області
найменування органу (підрозділу) поліції), закладу освіти

Розпочато 01 01 2026 року

Закінчено ___ _____ 20___ року

Інвентарний № 1004
Терм. зб. 5 років пп. 12.5а н(1090-18) КК

Фото 3.

ІНФОРМАЦІЙНА ДОШКА
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ
Інформація для громадян з порушеннями слуху та такими, які страждають на психічні розлади
УВАГА!

Фото 4.

RECEPTION OF CITIZENS
УКРАЇНА
ЗМІЇВСЬКИЙ ВП
ПРИЙМАЛЬНЯ ГРОМАДЯН
ПОЛІЦІЯ

Фото 5.

Фото 6.

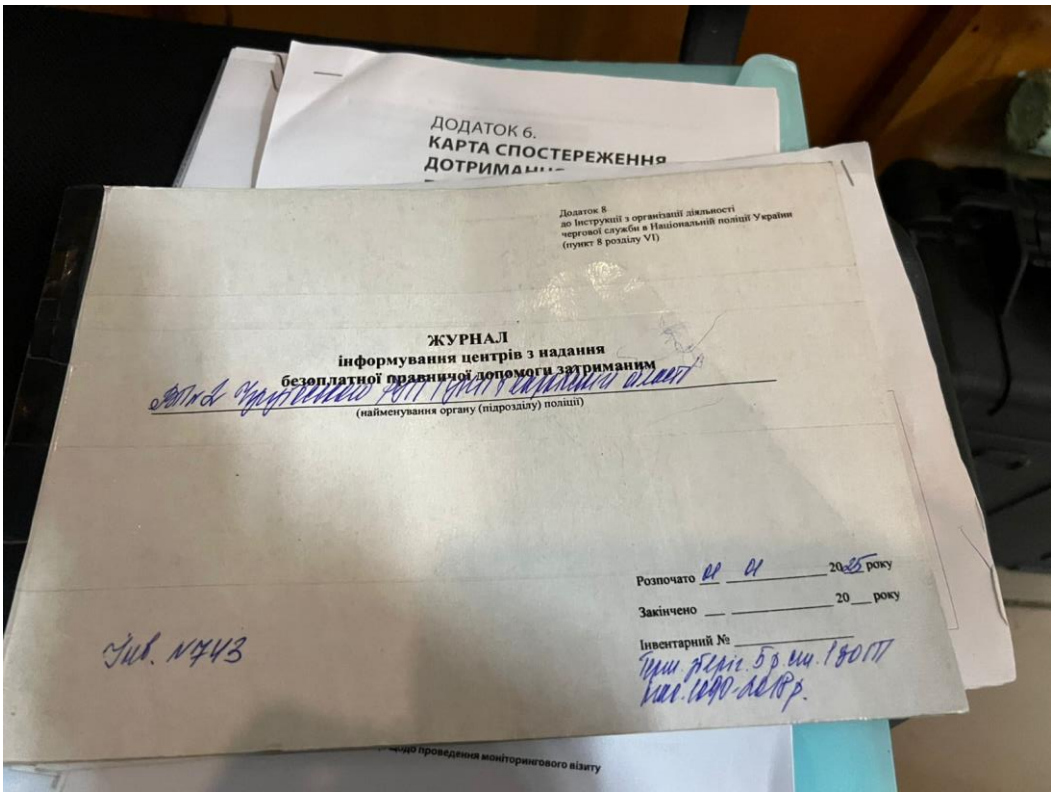

Фото 7.

Найближче укриття знаходиться за адресою: м. Зміїв, вул. 6-ї Стрілкової дивізії, 1 (Поліклінічне відділення КНП «Зміївська центральна районна лікарня»)

Фото 8.

